EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 8.10.2009
KOM(2009)513 lõplik

2009/0145 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

makromajandusliku finantsabi andmise kohta Serbiale

{SEK(2009)1311}

SELETUSKIRI

ETTEPANEKU TAUST

Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Komisjon teeb ettepaneku anda Serbiale laenu vormis makromajanduslikku finantsabi, et toetada Serbia majanduse stabiliseerumist ning rahastada maksebilanssi ja Rahvusvahelise Valuutafondi tuvastatud eelarvevajadusi. Kavandatud abiga toetatakse riigi stabiliseerimisprogrammi, mis on suunatud maksebilansi ja eelarvetasakaalu püsivuse tagamisele. Samuti aitab see Serbial toime tulla ülemaailmse finantskriisi mõjuga.

Ühendusepoolne makromajanduslik finantsabi on kavandatud täiendusena Rahvusvahelise Valuutafondi toetusele, mille valuutafondi juhatus kinnitas 15. mail 2009 reservkrediidi lepingu läbivaatamise käigus, ning eelarvepoliitikat toetavate laenude vormis Maailmapanga toetusele. Ühenduse makromajanduslikku finantsabi antakse erandkorras ja see on ajaliselt piiratud, sõltudes eelkõige Rahvusvahelise Valuutafondi käimasoleva programmi rakendamisest ja abiga kaasnevate majanduspoliitiliste tingimuste edukast täitmisest.

Arvestades 2010. aasta rahastamisvajadust, on oluline, et ühenduse makromajanduslik finantsabi makstaks Serbiale välja enne 2010. aasta lõppu.

Üldine taust

Ülemaailmne majanduskriis hakkas Serbias üha rohkem mõju avaldama 2008. aasta keskpaigas. 2008. aasta majanduskasv tervikuna aeglustus hinnanguliselt 5,4 %-le võrreldes 6,9 %-ga eelmisel aastal. Maailmamajanduse jahtumine tõi 2008. aasta neljandas kvartalis kaasa Serbia väliskaubandusmahtude vähenemise. Impordimaht vähenes kiiremini kui ekspordimaht (eelmise aastaga võrreldes vastavalt 11,7 % ja 7,3 %), mistõttu ka kaubavahetusbilansi puudujääk hakkas vähenema. Neljandas kvartalis kahanes jooksevkonto puudujääk 13,8 %-le SKTst, olles eelmises kvartalis olnud 18,8 %. Samal ajavahemikul aeglustus kapitali sissevool ja eriti ettevõtete piiriülene laenuvõtmine.

2009. aasta alguses kinnitasid arengunäitajad kriisi süvenemist. Tööstustoodang vähenes 2009. aasta esimeses kvartalis eelmise aastaga võrreldes 17,6 % ning hulgi- ja jaekaubandus 14 %. Loid majandustegevus ja sisenõudluse vähenemine tõid esimeses kvartalis kaasa kaupade impordi 25,3 %-lise edasise vähenemise võrreldes eelmise aastaga ja kaupade eksport langes 22,4 % võrra. Majanduslanguse tagajärjel vähenes jooksevkonto puudujääk esimeses kvartalis 9,0 %-le SKTst (13,8 % SKTst eelmises kvartalis). Käesoleva aasta ja lähituleviku väljavaated on aga endiselt halvad. Rahvusvaheline Valuutafond prognoosis juba märtsis majanduskasvu olulist kahanemist, ehk 2008. aasta 5,4 %-lt 2 %-le 2009. aastal, kuid viimased andmed viitavad veelgi sügavamale surutisele ja SKT võib 2009. aastal mitme protsendipunkti võrra kukkuda.

Novembris 2008 leppisid Serbia ametiasutused Rahvusvahelise Valuutafondiga kokku uue reservkrediidi lepingu osas, mille fondi juhatus kinnitas 15. jaanuaril 2009. Sel ajal loodeti, et 400 miljoni euro suurune eraldis jääb vaid ettevaatusabinõuks. 2009. aasta

algupoolel sai siiski selgeks, et programmi majandusprognoos oli kriisi mõju Serbia reaalmajandusele ja eelarve täitmisele arvestades liiga optimistlik ning riik vajab täiendavat välisabi. Märtsis leppisid Serbia ametiasutused ja Rahvusvaheline Valuutafond kokku muuta reservkrediidi leping 3 miljardiliseks makseprogrammiks. Valitsus nõustus 2009. aasta eelarve tasakaalustamisega, mille parlament võttis vastu 29. aprillil, seades eesmärgiks vähendada eelarve puudujääki 6 %-lt (tasakaalustavaid meetmeid võtmata) 3 %-le SKTst. Programmi kohandamise kinnitas Rahvusvahelise Valuutafondi juhatus 15. mail 2009. Juuli alguse näitajate kohaselt on majanduslangus veelgi sügavam kui kohandatud märtsikuistes prognoosides pakuti ning aasta esimese viie kuu tulude laekumine on olnud väga halb. Et 2009. aasta esimese poole valitsemissektori puudujääk kujuneb ilmselt programmis eeldatust suuremaks, nõuab olukord edasisi eelarvemuudatusi täiendavate kulukärbete ja tulude suurendamise meetmete näol.

Ettepaneku valdkonnas kehtivad õigusnormid

Puuduvad.

Kooskõla Euroopa Liidu muude tegevuspõhimõtete ja eesmärkidega

- Ettepaneku eesmärk on toetada Serbia majanduse stabiliseerimisprogrammi praeguses majandusseisus. See on täienduseks
- Euroopa Ülemkogul vastu võetud Euroopa majanduse elavdamise kavale, mille eesmärk on soodustada ja koordineerida ELi ja liikmesriikide poliitikat kriisi mõju leevendamiseks ELis, ning
- stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessile kandidaatriikide ja võimalike kandidaatriikidega, mis on suunatud tulevaste liikmesriikide toetamisele ühinemiseelses protsessis, pidades silmas Kopenhaageni ühinemiskriteeriume majanduse valdkonnas ja eriti toimiva turumajanduse nõuet, mille täitmiseks asjaomased riigid peavad saavutama makromajandusliku stabiilsuse.

KONSULTEERIMINE HUVITATUD ISIKUTEGA JA MÕJU HINDAMINE

Konsulteerimine huvitatud isikutega

Komisjoni talitused on käesoleva komisjoni ettepaneku ettevalmistamisel olnud ühenduses Serbia ametiasutuste, Rahvusvahelise Valuutafondi ja Maailmapangaga, et arutada abivajadust. Komisjon konsulteeris enne ettepaneku esitamist majandus- ja rahanduskomiteega, kellel käesolevale ettepanekule vastuväiteid ei olnud. Pärast nõukogu otsuse vastuvõtmist sõlmivad komisjoni talitused Serbia ametiasutustega vastastikuse mõistmise memorandumi ja laenulepingu, et sätestada abi rakendamise üksikasjalikud tingimused.

Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine

Komisjoni nimetatud välisnõustajate abiga koostatakse Serbia riigi raharingluse ja

halduskorra kvaliteeti ja usaldusväärsust käsitlev tegevushinnang.

Mõju hindamine

Makromajanduslik finantsabi mõjutab otseselt Serbia maksebilanssi ning aitab seeläbi leevendada riikliku majandusprogrammi rakendamisel tekkivaid rahalisi raskusi ja katta eelarvepuudujääki. Makromajanduslik finantsabi aitab täita Rahvusvahelise Valuutafondiga kooskõlastatud stabiliseerimisprogrammiga seatud eesmärke, mis on eelkõige suunatud maksupoliitika järjepidevuse tagamisele lühikeses ja keskpikas perspektiivis.

Projektide finantseerimine ja/või tehniline abi ei oleks nimetatud makromajanduslike eesmärkide saavutamiseks sobivad. Kui toetatakse maksebilansi ja eelarve tasakaalu, nagu see Serbia puhul on kavandatud, aitavad väljamaksed keskpangal luua makromajandusliku stabilisatsiooniprogrammiga ette nähtud reserve ning neid võib kasutada ka eelarvepuudujäägi katmiseks.

EÜ abi aitab ametiasutustel rakendada ka EL–Serbia Euroopa naabruspoliitika tegevuskavas määratletud lühiajalise ja keskpika perioodi poliitikat.

ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Kavandatud meetmete kokkuvõte

Ühendus teeb makromajandusliku finantsabi Serbiale kättesaadavaks laenu vormis. Sellega seoses volitatakse komisjoni võtma kuni 200 miljonit eurot laenu kapitaliturgudelt või finantsinstitutsioonidelt.

Finantsabi makstakse välja kahes osas. Laenu keskmine tagasimakseperiood on kuni 15 aastat. Abi haldab komisjon, kes lepib Serbia ametiasutustega kokku konkreetse majanduspoliitika ja laenu osamaksete tegemise finantstingimused. Asjakohaselt võetakse arvesse erisätteid pettuste ja muu eeskirjade rikkumise ärahoidmiseks vastavalt finantsmäärusele.

Abi on täielikult kooskõlas makromajanduslike eesmärkidega, mis on seatud Serbia majanduspoliitikat käsitlevates dokumentides, nagu 2009. aasta eelarve seletuskiri ja Rahvusvahelise Valuutafondiga kokku lepitud majandus- ja rahanduspoliitika memorandum. Samuti on see kooskõlas pikaajalise poliitika eesmärkidega, mis on sätestatud 2007. aasta detsembris vastu võetud ELi ja Serbia vahelises Euroopa naabruspoliitika tegevuskavas. Laenu osamaksete tegemisega seotud majanduspoliitiliste tingimuste puhul kavatseb komisjon keskenduda piiratud arvule valdkondadele, sealhulgas eelkõige riigi rahanduse juhtimisele. Komisjon võib tähelepanu suunata ka eriti olulistele poliitikavaldkondadele, nagu prioriteedid ELi ja Serbia vahelise Euroopa naabruspoliitika tegevuskava raames ja 2009. aasta eduaruanne, mis peaks kinnitatama oktoobris 2009, või eespool nimetatud tegevushinnangus asjakohasteks peetud meetmete võtmist.

Õiguslik alus

Asutamislepingu artikkel 308

Subsidiaarsuse põhimõte

Ettepanek tehakse ühenduse ainupädevusse kuuluvas valdkonnas. Subsidiaarsuse põhimõtet seetõttu ei kohaldata.

Proportsionaalsuse põhimõte

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas järgmistel põhjustel.

Abi suurus on kuni 200 miljonit eurot ning see vastab Serbia 2010. aasta rahastamisvajaduse katmata osale Rahvusvahelise Valuutafondi programmi kontekstis, on täienduseks Rahvusvahelise Valuutafondi ja Maailmapanga makromajanduslikule toetusele ja ei olene samaks aastaks kavandatud Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumendi eelarvetoetusest (50 miljonit eurot 2010. aastal pärast 2009. aasta 50 miljoni euro suurust esimest osamakset). Ühenduse kõrge osalusmäär on tingitud praegustest erakorralistest oludest, kus ülemaailmne kriis on andnud Serbia majandusele valusa hoobi.

Vahendi valik

Kavandatav vahend: muu.

Makromajandusliku finantsabivahendi raammääruse puudumise tõttu on asutamislepingu artikli 308 alusel tehtud nõukogu ajutised otsused ainsad võimalikud õigusaktid sellise abi puhul.

MÕJU EELARVELE

Tagatisfondi määruse[1] kohaselt makstaks 2010. aastal välja makstava 200 miljoni euro suuruse laenu tagatissumma 2012. aastal maksimaalselt 18 miljoni euro suuruse summana.

TÄIENDAV TEAVE

Ülevaatamis-/läbivaatamis-/aegumisklausel

Ettepaneku kohaselt on abiperioodi kestus piiratud.

[1] Nõukogu 25. mai 2009. aasta välistegevuse tagatisfondi asutamist käsitleva määruse (EÜ, Euratom) nr 480/2009 (kodifitseeritud versioon) artikkel 5. Vahendite eraldamine toimub eelarverea 01 04 01 14 – „Maksed tagatisfondi” alt.

2009/0145 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

makromajandusliku finantsabi andmise kohta Serbiale

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 308,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut[2],

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust[3],

olles konsulteerinud majandus- ja rahanduskomiteega,

ning arvestades järgmist:

(1) Serbia ja Euroopa Liidu suhete arengu aluseks on stabilisatsiooni- ja assotsieerimisprotsess ning Euroopa partnerlus. Serbia ja Euroopa Komisjon allkirjastasid 29. aprillil 2008 stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu ning kaubandust ja kaubandusküsimusi käsitleva vahelepingu.

(2) Serbia majandus on alates 2008. aasta teisest poolest üha rohkem kannatanud rahvusvahelise finantskriisi tõttu, mille tagajärjeks on toodangu vähenemine, kahanenud eelarvetulu ja suurem vajadus välisfinantseerimise järele.

(3) Serbia majanduse stabiliseerimist ja elavdamist toetab Rahvusvahelise Valuutafondi finantsabi. 2008. aasta novembris leppisid Serbia ametiasutused Rahvusvahelise Valuutafondiga algselt kokku uue reservkrediidi lepingu osas, mis kiideti heaks 2009. aasta jaanuaris.

(4) Majanduses süveneva surutise ja kasvanud välisfinantseerimisvajaduse tõttu ning programmi aluseks olevate majandusprognooside läbivaatamise tagajärjel jõudsid Serbia ja Rahvusvaheline Valuutafond märtsis 2009 kokkuleppele asendada reservkrediidi leping 3 miljardi euro suuruse abiprogrammiga, mille fondi juhatus kiitis heaks 15. mail 2009.

(5) Ühendus kavatseb aastatel 2009 ja 2010 eraldada ühinemiseelse abi rahastamisvahendi raames eelarvetoetusi kokku 100 miljonit eurot.

---

2 ELT C […], […], lk […].
3 ELT C […], […], lk […].

(6) Serbia on palunud ühenduselt halveneva majandusolukorra ja väljavaate tõttu täiendavat makromajanduslikku finantsabi.

(7) Et ka 2010. aasta maksebilansis on ette näha puudujääk, tuleb makromajanduslikku finantsabi pidada praeguses eriolukorras asjakohaseks vastuseks Serbia taotlusele, et toetada koostoimes Rahvusvahelise Valuutafondi käimasoleva programmiga majanduse stabiliseerumist. Kõnealune finantsabi peaks aitama rahastada ka eelarvet.

(8) Selleks et tagada kõnealuse finantsabiga seotud ühenduse finantshuvide tõhus kaitse, peab Serbia võtma asjakohased meetmed antud abiga seotud pettuse, korruptsiooni ja eeskirjade eiramise ärahoidmiseks ja tõkestamiseks, samuti tuleb sätestada, et abi kasutamist kontrollib komisjon ja auditeerib kontrollikoda.

(9) Ühenduse finantsabi andmisega ei piirata eelarvepädeva institutsiooni volitusi.

(10) Kõnealust abi peaks haldama komisjon, konsulteerides majandus- ja rahanduskomiteega,

(11) Asutamislepinguga ei nähta käesoleva otsuse vastuvõtmiseks ette muid volitusi peale artiklis 308 sätestatute,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

1. Ühendus teeb Serbiale kättesaadavaks laenu vormis makromajandusliku finantsabi põhiosaga kuni 200 miljonit eurot ja keskmise tähtajaga kuni 15 aastat, et toetada Serbia majanduslikku stabiliseerumist ning leevendada maksebilansiraskusi ja eelarvevajadusi, mis on tuvastatud Rahvusvahelise Valuutafondi käimasolevas programmis.

2. Sellega seoses on komisjon volitatud Euroopa Ühenduse nimel vajalikud vahendid laenama.

3. Komisjon korraldab ühenduse finantsabi andmist viisil, mis on kooskõlas Rahvusvahelise Valuutafondi ja Serbia vahel sõlmitud kokkulepete või ühiste arusaamadega.

4. Ühenduse finantsabi antakse kaheks aastaks alates esimesest päevast pärast artikli 2 lõikes 1 osutatud vastastikuse mõistmise memorandumi jõustumist. Kui olukord seda nõuab, võib komisjon pärast majandus- ja rahanduskomiteega konsulteerimist siiski otsustada abiperioodi maksimaalselt ühe aasta võrra pikendada.

Artikkel 2

1. Komisjonil on volitused, et leppida pärast majandus- ja rahanduskomiteega konsulteerimist Serbia ametiasutustega kokku ühenduse makromajandusliku abi andmisega seotud majanduspoliitilised tingimused, mis sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis. Tingimused peavad olema kooskõlas Rahvusvahelise Valuutafondi ja Serbia vahel sõlmitud kokkulepete või ühiste arusaamadega.

Üksikasjalikud finantstingimused sätestatakse laenulepingus, mille sõlmivad komisjon ja Serbia ametiasutused.

2. Ühenduse finantsabi kasutamise ajal kontrollib komisjon sellise abi andmise seisukohast olulise rahastamiskorra, haldusmenetluste ning sise- ja väliskontrollimehhanismide usaldusväärsust Serbias.

3. Komisjon kontrollib korrapäraselt Serbia majanduspoliitika sobivust ühenduse abi eesmärkidega ning kokkulepitud majanduspoliitiliste tingimuste täitmist. Seejuures teeb komisjon tihedat koostööd Bretton Woodsi institutsioonidega ja vajaduse korral majandus- ja rahanduskomiteega.

Artikkel 3

1. Komisjon teeb ühenduse finantsabi Serbiale kättesaadavaks laenu kahe osamaksena vastavalt lõikes 2 sätestatud tingimustele. Osamaksete suurus määratakse kindlaks vastastikuse mõistmise memorandumis.

2. Komisjoni tingimus osamaksete väljamaksmiseks on vastastikuse mõistmise memorandumis kinnitatud majanduspoliitiliste tingimuste rahuldav täitmine. Teise osamakse väljamaksmine saab toimuda kõige varem kolm kuud pärast esimese väljamakse tegemist.

3. Ühenduse vahendid kantakse Serbia Keskpanka. Vastastikuse mõistmise memorandumis kokku lepitava korra kohaselt, mis hõlmab ka kinnitust eelarvepuudujäägi katmise kohta, võib vahendid kohalikus vääringus ka Serbia riigikassasse ehk lõpp-abisaajale üle kanda.

Artikkel 4

1. Käesolevas otsuses nimetatud laenutehingud toimuvad eurodes, nende puhul kasutatakse samu väärtuspäevi ning need ei tohi ühendusele kaasa tuua laenutähtaegade muutumist, mis tahes valuuta- või intressimäärariski ega muid kommertsriske.

2. Komisjon võtab Serbia soovi korral vajalikke meetmeid, et tagada varasema tagasimaksmise klausli lisamine lepingutingimustesse ning vastava klausli lisamine laenutehingute tingimustesse.

3. Serbia taotlusel ja kui asjaolud võimaldavad laenu intressimäära parandamist, võib komisjon refinantseerida täielikult või osaliselt oma esialgse laenu või korraldada ümber vastavad finantstingimused. Refinantseerimine või restruktureerimine peab toimuma kooskõlas lõikes 1 sätestatud tingimustega ega tohi põhjustada asjaomase laenu keskmise kestuse pikenemist ega refinantseerimise või restruktureerimise kuupäevaks laekumata põhisumma suurenemist.

4. Serbia kannab kõik ühenduse kulud, mis on seotud käesoleva otsuse alusel laenu võtmise ja andmise tehingutega.

5. Majandus- ja rahanduskomiteed teavitatakse lõigetes 2 ja 3 osutatud tehingute edenemisest.

Artikkel 5

Ühenduse finantsabi rakendamine toimub vastavalt 25. juuni 2002. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust,[4] ja selle rakenduseeskirjadele[5]. Serbia ametiasutustega sõlmitavas vastastikuse mõistmise memorandumis ja laenulepingus sätestatakse eelkõige Serbia võetavad asjakohased meetmed kõnealuse abiga seotud pettuse, korruptsiooni ja muu eeskirjade eiramise vältimiseks ja tõkestamiseks. Samuti sätestatakse memorandumis komisjoni, kaasa arvatud Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) kontrollitegevus koos õigusega kontrollida ja inspekteerida kohapeal, ning vajadusel Euroopa Kontrollikoja kohapealne audit.

Artikkel 6

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga aasta 31. augustiks aruande, sealhulgas hinnangu käesoleva otsuse rakendamise kohta eelnenud aastal. Aruandes käsitletakse seost artikli 2 lõikes 1 kohaselt vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud poliitikatingimuste, Serbia majandusliku ja eelarvelise tulemuslikkuse ning komisjoni otsuse vahel maksta välja abi osamaksed.

Artikkel 7

Käesolev otsus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Brüssel, […]

Nõukogu nimel
eesistuja
[…]

[4] EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.
[5] Komisjoni määrus (EÜ, Euratom) nr 2342/2002, EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1.

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU NIMETUS:

Makromajanduslik finantsabi Serbiale

2. TEGEVUSPÕHISE JUHTIMISE JA EELARVESTAMISE RAAMISTIK

Asjaomased poliitikavaldkonnad ja nendega seonduvad meetmed:

Jaotis 01 – Majandus- ja rahandusküsimused, 03 – Rahvusvahelised majandus- ja rahandusküsimused

3. EELARVEREAD

3.1. Eelarveread (tegevusassigneeringute read ja nendega seonduvad tehnilise ja haldusabi read (endised B..A read)), sh järgmised nimetused:

01 04 01 14 Maksed tagatisfondi

3.2. Meetme ja finantsmõju kestus:

Algus 2010. aastal, arvatavasti tehakse kõik väljamaksed 2010. aasta jooksul kahes osas (teises ja neljandas kvartalis). Siiski ei saa välistada viivitusi, mis pikendaksid meedet.

3.3. Eelarve tunnusjooned (lisage vajadusel ridu):

Eelarverida	Kulu liik		Uus	EFTA osamaks	Taotlejariikide osamaksud	Finantsperspektiivi rubriik
01.04.01.14	Kohustuslik	Liigendatud	EI	EI	EI	Nr 4

Abi laenu kujul

01 04 01 14 – Maksed tagatisfondi

Vahendid välistegevuse tagatisfondist eraldatakse vastavalt muudetud fondimäärusele. Kõnealuse määruse kohaselt ei eraldata laenu kogusummat otsuse tegemisel, vaid eraldamine põhineb aasta lõpu seisuga väljamaksmata laenusummal. Eraldatav summa arvutatakse „n” aasta alguses sihtsumma ja „n-1” aasta lõpu seisuga fondi netovara vahena. Kõnealune eraldatav summa sisestatakse „n” aastal „n+1” aasta esialgsesse eelarveprojekti ja kantakse „n+1” aasta algul ühe maksena üle eelarvereale „Maksed tagatisfondi” (eelarverida 01 04 01 14).

Seepärast võetakse sihtsummana „n-1” aasta lõpus fondi makstava summa arvutamisel arvesse 9 % väljamakstud summast (ehk maksimaalselt 18 miljonit eurot).

01 04 01 04 – EÜ tagatis ühenduse laenudele, mis on suunatud makromajandusliku finantsabi andmiseks kolmandatele riikidele.

Abi laenuosa (200 miljonit eurot) suhtes kohaldatavat eelarvetagatist kajastavat eelarvekirjet („p.m.”) rakendatakse ainult tagatise kasutamise korral. Eeldatakse, et tavaliselt eelarvetagatist ei kasutata.

4. ÜLEVAADE VAHENDITEST

4.1. Rahalised vahendid

4.1.1. Ülevaade kulukohustuste assigneeringutest ja maksete assigneeringutest

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Kulu liik	Jao nr		2009	2010			Kokku
Tegevuskulud[6]							
Kulukohustuste assigneeringud	8.1.	a	0	0			
Maksete assigneeritud		b	0	0			
Võrdlussummas sisalduvad halduskulud[7]							
Tehniline ja haldusabi (liigendamata assigneeringud)	8.2.4.	c	0	0			
VÕRDLUSSUMMA KOKKU							
Kulukohustuste assigneeringud		a+c	0	0			
Maksete assigneeringud		b+c	0	0			
Võrdlussummast <u>välja</u> jäävad halduskulud[8]							
Personalikulud ja nendega seonduvad kulud (liigendamata assigneeringud)	8.2.5.	d	0	0			
Võrdlussummast välja jäävad halduskulud, v.a personalikulud ja nendega seonduvad kulud (liigendamata assigneeringud)	8.2.6.	e	0	0			
Meetme soovituslik finantskulu kokku							
Kulukohustuste assigneeringud (sh personalikulud) KOKKU		a+c +d+ e	0	0			
Maksete assigneeringud (sh personalikulud) KOKKU		b+c +d+ e	0	0			

6 Kulud, mis ei kuulu asjaomase jaotise xx peatüki xx 01 alla.

7 Kulud, mis kuuluvad jaotise xx artikli xx 01 04 alla.

8 Kulud, mis kuuluvad peatüki xx 01 alla, välja arvatud artiklid xx 01 04 ja xx 01 05.

4.1.2. Kooskõla finantsplaneeringuga

X Ettepanek vastab olemasolevale finantsplaneeringule.

☐ Ettepanekuga kaasneb finantsperspektiivi asjakohase rubriigi ümberplaneerimine.

☐ Ettepanekuga seoses võib olla vajalik institutsioonidevahelise kokkuleppe[9] sätete kohaldamine (st paindlikkusinstrumendi või finantsperspektiivi läbivaatamine).

4.1.3. Finantsmõju tuludele

X Ettepanekul puudub finantsmõju tuludele

☐ Ettepanekul on finantsmõju; mõju tuludele on järgmine:

4.2. Täistööajale taandatud personal (sh ametnikud, ajutine personal ja koosseisuväline personal), vt täpsemalt punktist 8.2.1.

Aastane vajadus	2009	2010				
Personal kokku	1/3	1/3				

5. TUNNUSJOONED JA EESMÄRGID

5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetav vajadus

Serbia majandus on tugevasti kannatanud ülemaailmse majandus- ja finantskriisi tõttu. Majanduskasv hakkas 2008. aasta teisel poolel aeglustuma ja 2009. aasta toodang väheneb prognooside kohaselt 2%. Kuigi jooksevkonto puudujääk väheneb, on vajadus välisrahastamise järele endiselt suur lühiajaliste võlgnevuste tagasimaksekohustuse tõttu. Rahvusvahelise Valuutafondi hinnangu kohaselt tuleb fondil, Maailmapangal ja muudel ametlikel rahastajatel välisraha puudujäägi katmiseks eraldada 2009. aastal 2,4 miljardit eurot ja 2010. aastal 1,1 miljardit eurot. Praeguste eelduste kohaselt rahastatakse programm täies mahus nii 2009. kui ka 2011. aastal, kuid Rahvusvahelise Valuutafondi ja Maailmapanga eeldatavale toetusele vaatamata jääb 2010. aastal fondi hinnangu kohaselt katmata 200 miljonit eurot, mis vastab EÜ kavandatava abi määrale.

5.2. Ühenduse meetme lisaväärtus, ettepaneku seotus ja kooskõla muude finantsmeetmetega ning võimalik koostoime

Ühenduse finantsabi osutab Serbia kui partnerriigi strateegilisele tähtsusele ELi võimaliku kandidaatriigina. Makromajanduslik finantsabi on asjakohane vahend lisaks praegusele ühenduse abile ning täienduseks täies ulatuses Rahvusvahelise Valuutafondi rahastatavale majanduse stabiliseerimisprogrammile. Sellega saab

[9] Vt institutsioonidevahelise kokkuleppe punkte 19 ja 24.

tekitada olulisel määral sünergilist mõju majandusreformidele ja majanduse stabiliseerimisele.

5.3. Ettepaneku eesmärgid, oodatavad tulemused ja nendega seonduvad näitajad tegevuspõhise juhtimise raames

Majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadi meetme „Rahvusvahelised majandus- ja rahandusküsimused” eesmärk „anda kolmandatele riikidele makromajanduslikku finantsabi nende maksebilansi probleemide lahendamiseks ja välisvõlgade teenindatavuse taastamiseks” on seotud üldeesmärgiga „suurendada heaolu ka väljaspool ELi”.

Seonduvad näitajad on: riigi reservid väljendatuna imporditud kaupade ja teenuste kuupõhise väärtusena (eeldatav tulemus – stabiilsus või suurenemine) ja välisvõlg protsendina SKTst (eeldatav tulemus – teenindatavaks loetav määr kõnealuse programmi lõppedes).

5.4. Rakendusmeetod (soovituslik)

X ***Tsentraliseeritud haldamine***

- X otse, haldajaks on komisjon
- ☐ kaudselt, haldamine on delegeeritud:
  - ☐ täitevasutustele
  - ☐ ühenduste asutatud asutustele, millele on osutatud finantsmääruse artiklis 185
  - ☐ riigi avalik-õiguslikele asutustele või avalikke teenuseid osutavatele asutustele

☐ ***Haldamine detsentraliseeritult või koostöös***

- ☐ liikmesriikidega
- ☐ kolmandate riikidega

☐ ***Haldamine ühiselt rahvusvaheliste organisatsioonidega (palun täpsustage)***

Asjakohased märkused:

6. JÄRELEVALVE JA HINDAMINE

6.1. Järelevalve kord

Komisjoni talitused jälgivad meetmete rakendamist Serbia ametiasutustega vastastikuse mõistmise memorandumis kokku lepitavate makromajanduslike ja struktuuripoliitiliste meetmete alusel. Ametiasutused peavad andma komisjoni talitustele korrapäraselt aru kõnealuste meetmete kohta. Euroopa Komisjoni delegatsioon Belgradis esitab samuti korrapäraselt aruandeid teemadel, mis on abi järelevalve seisukohast olulised. Komisjoni talitused suhtlevad tihedalt Rahvusvahelise Valuutafondi ja Maailmapangaga, et kasutada ära nende asjatundlikkus.

6.2. Hindamine

6.2.1. Eelhindamine

Eelhindamise tegid komisjoni talitused (majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadi üksus D1).

6.2.2. Vahe- ja järelhindamise järel võetavad meetmed (varasematest samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid)

Eelmise Serbiale antud makromajandusliku finantsabi menetlemise järelhindamine toimus 2008. aastal. Järelhindamisi on tehtud Lääne-Balkani riikide (Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina ja endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik) ja kahe endise Nõukogude Liidu vabariigi (Armeenia ja Tadžikistan) puhul. Nende hindamiste tulemused annavad kasulikke näpunäiteid ka Serbia kõnealuse abi menetlemiseks.

6.2.3. Edasise hindamise tingimused ja sagedus

Serbiale antava abi sõltumatu järelhindamine on kavandatud majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadi mitmeaastase hindamisprogrammi raames.

7. PETTUSEVASTASED MEETMED

Komisjoni talitused on loonud raharingluse ja halduskorra hindamise toimiva programmi kõigis ühenduselt makromajanduslikku finantsabi saavates kolmandates riikides, et täita Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust.

2004. aastal hindasid komisjoni talitused asjakohaselt volitatud välisekspertide abiga seda laadi abi puhul olulise raharingluse ja haldusmenetluse usaldusväärsust Serbias ning tegid järelduse, et olemasolev krediteerimiskeskkond on üldiselt rahuldav. Samas tuvastati mitmeid täiustamist vajavaid valdkondi, eelkõige sisekontrolliga seoses. Euroopa Komisjon on tellinud uue tegevushinnangu ning see on koostamisel. Selle tulemustest juhindutakse konkreetsete poliitikameetmete määratlemisel, mis seotakse abi andmisega, selleks et muuta Serbias riigi rahanduse juhtimise süsteem tõhusamaks, läbipaistvamaks ja vastutusvõimelisemaks.

Kavandatava Serbiale antava makromajandusliku finantsabi õiguslik alus sisaldab sätet pettuste ennetusmeetmete kohta. Kõnealuseid meetmeid kirjeldatakse üksikasjalikumalt vastastikuse mõistmise memorandumis ja laenulepingus. Abiga kavandatakse siduda mitmeid konkreetseid poliitilisi tingimusi, peamiselt riigi rahanduse juhtimise valdkonnas, et suurendada tõhusust, läbipaistvust ja vastutust. Makromajandusliku finantsabi suhtes kohaldatakse kinnitamis-, kontrolli- ja auditeerimismenetlusi, mille eest vastutavad komisjon, Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) ja Euroopa Kontrollikoda.

8. ANDMED VAHENDITE KOHTA

8.1. Ettepaneku eesmärgid nende finantskulu järgi

Kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

(Esitada eesmärkide, meetmete ja väljundite nimetused)	**Väljundi liik**	**Keskmine kulu**	**aasta 2009**		aasta 2010		aasta 2011		aasta 2012		aasta n+4		aasta n+5 jj		**KOKKU**	
			Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku
TEGEVUSEESMÄRK NR 1 …																
Meede 1 – Abi Serbiale maksebilansi ja eelarve tasakaalustamiseks																
- 1. väljund	Maksed tagatisfondi	0	0	.0						18.0						
- 2. väljund																
Meede 2 – Tegevushinnangu ajakohastamine																
- 1. väljund	Aruanne		1	0.05												
1. eesmärk kokku				0.05						18.0						
TEGEVUSEESMÄRK NR 2																

Meede 1….																
- 1. väljund																
2. eesmärk kokku																
TEGEVUSEESMÄRK NR n[1] …																
n eesmärk kokku																
KULUD KOKKU				0.05						18.0						

8.2. Halduskulud

8.2.1. Ametikohtade arv ja liigid

Ametikoha liik		Meetme haldamiseks vajalik olemasolev ja/või täiendav personal (**täistööajale taandatud ametikohtade arv**)					
		aasta 2009	aasta n+1	aasta n+2	aasta n+3	aasta n+4	aasta n+5
Ametnikud või ajutine personal[10] (XX 01 01)	A*/AD	1/3	1/3				
	B*, C*/AST						
Art XX 01 02 kohaselt rahastatav personal[11]							
Art XX 01 04/05 kohaselt rahastatav muu personal[12]							
KOKKU		1/3	1/3				

8.2.2. Meetmest tulenevate ülesannete kirjeldus

Muu hulgas vastastikuse mõistmise memorandumite ja laenulepingu koostamine, ametiasutuste ja rahvusvaheliste finantseerimisasutustega suhtlemine, abi saava riigi majandus- ja struktuuripoliitika jälgimine, kontrollkäikude tegemine ja komisjoni personali aruannete koostamine, komisjoni menetluste ettevalmistamine seoses abi haldamisega

8.2.3. Ametikohtade jaotus (koosseisuline personal)

X Ametikohad, mis on asendatava või pikendatava programmi haldamiseks praegu ette nähtud

☐ Ametikohad, mis on poliitilise strateegia / esialgse eelarveprojekti rakendamise raames eelnevalt aastaks n ette nähtud

☐ Ametikohad, mida tuleb taotleda järgneva poliitilise strateegia / esialgse eelarveprojekti menetlemise käigus

☐ Ametikohad, mis tuleb olemasolevaid vahendeid kasutades asjaomases haldustalituses ümber paigutada (talitusesisesed ümberpaigutused)

---

10 Ametikoha kulud EI OLE kaetud võrdlussummast.

11 Ametikoha kulud EI OLE kaetud võrdlussummast.

12 Mille kulud sisalduvad võrdlussummas.

- ☐ Ametikohad, mis on aastal n nõutavad, kuid ei ole kõnealuse aasta poliitilise strateegia / esialgse eelarveprojekti rakendamise raames ette nähtud

8.2.4. Võrdlussummas sisalduvad muud halduskulud (XX 01 04/05 – Halduskorralduskulud)

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Eelarverida 01 03 02 Makromajanduslik finantsabi	aasta n	aasta n+1	aasta n+2	aasta n+3	aasta n+4	aasta n+5 ja järgmised aastad	KOKKU
1 Tehniline ja haldusabi (sh sellega seonduvad personalikulud)							
Täitevasutused[13]							
Muu tehniline ja haldusabi							
sise-							
välis- *1) Tegevushinnang* *2) Järelhindamine*	0.050	0.250					
Tehniline ja haldusabi kokku	0.050	0.250					

8.2.5. Võrdlussummast <u>välja</u> jäävad personalikulud ja nendega seonduvad kulud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Ametikoha liik	aasta n	aasta n+1	aasta n+2	aasta n+3	aasta n+4	aasta n+5

[13] Viidata tuleb konkreetsele asjaomas(t)e täitevasutus(t)e finantsselgitusele.

						ja järgmised aastad
Ametnikud ja ajutine personal (XX 01 01)	0.030	0.030				
Art XX 01 02 kohaselt rahastatav personal (abiteenistujad, riikide lähetatud eksperdid, lepinguline personal jne) (täpsustada eelarverida)						
(Võrdlussummast VÄLJA jäävad) personalikulud ja nendega seonduvad kulud kokku	**0.030**	**0.030**				

Arvestus – *Ametnikud ja ajutine personal*

Vajaduse korral tuleb viidata punktile 8.2.1.

EI KOHALDATA

Arvestus – *Art. XX 01 02 kohaselt rahastatav personal*

Vajaduse korral tuleb viidata punktile 8.2.1.

EI KOHALDATA

8.2.6. Võrdlussummast <u>välja</u> jäävad muud halduskulud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	aasta 2009	aasta n+1	aasta n+2	aasta n+3	aasta n+4	aasta n+5 ja järgmised aastad	KOKKU
XX 01 02 11 01 – Lähetused	0.020	0.010					0.030

XX 01 02 11 02 – Koosolekud ja konverentsid							
XX 01 02 11 03 – Komiteed[14]							
XX 01 02 11 04 – Uuringud ja konsultatsioonid							
XX 01 02 11 05 – Infosüsteemid							
2 Muud halduskulud kokku (XX 01 02 11)							
3. Muud halduslikku iseloomuga kulud (täpsustage, lisades viite eelarvereale)							
Halduskulud kokku, v.a personalikulud ja nendega seonduvad kulud (jäävad võrdlussummast VÄLJA)	0.020	0.010					0.030

Arvestus – *Võrdlussummast välja jäävad muud halduskulud*

Ühe/kahe isiku kolm lähetust.

[14] Täpsustage komitee liik ja rühm, millesse see kuulub.